

Рецензия

от проф. Лаура Стефанова Андреева – Гургуриева, дм, дмн

Катедра Ортодонтия – ФДМ – МУ – София

относно: дисертационен труд

„Оценка на индивидуални показатели за ортодонтико лечение на деца в смесено и постоянно съзъбие“

на д-р Илияна Георгиева Атанасова

Представеният за рецензия дисертационен труд съдържа 138 стр., 161 литературни източника, 39 таблици, 55 фигури, 5 схеми и 16 приложение.

Актуалност на проблема: изборът на най-точното време за ортодонтико лечение е умение, присъщо на добрия ортодонт. То е изградено на базата задълбочена теоретична подготовка и клиничен опит. Всички, натрупани знания в полза на този проблем са в помощ на правилното, максимално кратко и успешно ортодонтико лечение

Литературен обзор: направен е задълбочен, подробен литературен обзор. Разгледани са: ● теориите за растеж и развитие; ● посоки и времето на нарастване на лицевите структури; ● растежа и развитието на зъбните дъги; ● методи за определяне и оценка на морфологична, костна, зъбна и пуберитетна възраст.

Целта, е чрез оценка на индивидуалните показатели на пуберитетен растеж на пациента върху ортопантомография да се създаде прогностичен модел за навременно ортодонтико лечение .

За постигане на целта са определени **4 задачи.**

Материалът – изследвани са 320 пациенти по точно определени критерии за включване в изследването. На всички пациенти са изследвани ортопантомографиите и профилните телерентгенографии.

Методика на изследването: пациентите са разпределени по възраст и пол. На всички пациенти е определена костната и зъбна възраст. Направен е адекватен статистически анализ, който доказва получените

Резултати

По първа задача: „*Да се проведе изследване за оценка на зъбната възраст на деца в смесено и постоянно съзъбие на възраст 7-16 год. по методите на Demirjian и Willems. Да се определи точността на всеки метод (до 0.5 години) спрямо хронологичната възраст и по между им*“.

Проведено е изследване на зъбната възраст по два метода – на Demirjian и Willems. Направено е сравнение между двата метода, кой от тях е с по-голяма точност за определените възрастови групи, както и точност по пол.

По втора задача: „*Да се определи средната хронологична възраст на настъпване пика на пубертетния растеж по метода зрялост на шийни прешлени*“. Определени са стадията на растеж по възраст и по пол за българската популация.

По трета задача: „*Да се определят степените на минерализация на мандибуларен канин (33), мандибуларен втори премолар (35), мандибуларен втори молар (37) и мандибуларен трети молар (38) в левия долночелюстен квадрант, както и максиларен ляв канин (23) спрямо стадията на матурация на шийните прешлени*.“ Сравняването на степента на развитието на корена на зъбите в трети квадрант спрямо стадия на матурацията на шийните прешлени е ценен резултат. Това прави прогнозата за избор на подходящо време на лечение индивидуализирана и то на най-масовото образно изследване – ортопантомография.

По четвърта задача: „*Да се определи корелацията между степента на минерализация на изследваните по задача 3 зъби и стадията на матурация на шийните прешлени SVM II, SVM III, SVM IV по Vaccetti, като се посочат индикатори за етапа на пубертетното развитие върху ортопантомография и да се дадат насоки за започване на ортодонтско*

лечение“. Детайлно е разгледана връзката между матурацията на шийните прешлени и съзряването на зъбите в „опорната зона“ – канин, втори премолар и втори молар отделно при момчета и момичета. Тези резултати са добър ориентир кога да се избере времето на ортодонтско лечение.

Изводи:

Изведени са 10 извода, които са изключително полезни за определяне времето на лечение. Много задълбочени изследвания са направени за сравняване на хронологична, зъбна и костна възраст при момчета и момичета. Изведените изводи са от значителна полза за ортодонтската практика.

Представеният автореферат отговаря на изискванията.

Лични впечатления. Д-р Илиана Атанасова е отличен ортодонт – клиницист. Научните ѝ търсения доказват богатите ѝ клинични познания. Сравняването на по-модерния метод на Willems с този на Demirjian, който се използва масово, позволява да се актуализира значението на зъбната възраст на пациентите, да се отчете акселерацията и да се направят предложения за избор на време за лечение. Заедно с това подробно е разгледано съответствието на най-подходящата зъбна възраст с максималния растеж, определен от костната възраст.

Имам следната **препоръка** към дисертанта и неговия научен ръководител. Тези изключително важни резултати за най-подходящото време на лечение да станат достояние на ортодонтската общност в България. Това ще позволи ортодонтското лечение да бъде максимално кратко.

От гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе

дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на д-р Илияна Георгиева Атанасова в докторска програма по „Ортопедична стоматология“.

04.07.2022 год.

Проф. Лаура Андреева – Гургуриева, дм, дмн.

София